

Nyköpings kommun

kommun@nykoping.se

Beslut för gymnasieskola efter tillsyn i Nicolaiskolan i Nyköpings kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nyköpings kommun att senast den **26 juni 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Nyköpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd. (3 kap. 8-9 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att skollagens bestämmelser vad gäller arbetet med särskilt stöd följs och att det finns tydliga, fungerande, och hos personalen förankrade rutiner för att uppnå detta. I det ingår bland annat att åtgärdsprogram och andra beslut utformas på ett korrekt sätt.
- Rektorn ska se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.
- Rektorn ska se till att ett åtgärdsprogram utarbetas om utredningen visar att en elev är i behov av särskilt stöd samt se till att eleven ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som den enskilde eleven behöver.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Nyköpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Rektorn ska se till att skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Nyköpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska följa upp och dokumentera skolenhetens resultat.
- Rektorn ska utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumentera dessa.
- Rektorn ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska följas upp och dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att Nicolaiskolan brister i sitt arbete med att skyndsamt utreda behov av och ge särskilt stöd till de elever som riskerar att inte nå kunskapskraven. Det finns sedan en tid en ny rutin för arbetet med särskilt stöd som dock inte fungerar än. Skolinspektionens tillsyn visar också att det till stora delar saknas ett systematiskt kvalitetsarbete på skolan. Rektorn samlar inte kontinuerligt och systematiskt in underlag från verksamheten för att utifrån detta analysera styrkor och svagheter i verksamheten utifrån de nationella målen. Detta kan i sin tur leda till att insatser inte görs, alternativt att insatser som görs inte är adekvata utifrån skolans identifierade utvecklingsbehov. Tillsynen visar även att skolbiblioteket inte används som en resurs för att stödja elevernas lärande och utveckling på skolan. Rektorn behöver säkerställa att skolbiblioteket blir en del av skolans pedagogiska verksamhet.

Vidare behöver rektorn ytterligare utveckla elevhälsans arbete genom att skapa förutsättningar för elevhälsans kompetenser att arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det finns brister i arbetet med särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Nicolaiskolans arbete med särskilt stöd. Elevers behov av särskilt stöd utreds inte alltid skyndsamt och det finns också elever med konstaterat behov av särskilt stöd som inte ges sådant stöd. Vidare visar utredningen att det finns åtgärdsprogram som inte utformas i enlighet med författningarnas krav. Bristerna i arbetet med särskilt stöd medför att inte alla elever som är i behov av särskilt stöd får det, vilket påverkar elevernas möjlighet att nå kunskapskraven negativt.

Av skollagen framgår att om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska det anmälas till rektorn. Det samma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle varit tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Av skollagen framgår också att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges ett sådant stöd. Vidare framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av åtgärdsprogrammet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Åtgärdsprogram ska beslutas av rektorn, men beslutanderätten kan överlätas till någon annan om inte beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i särskild undervisningsgrupp eller i form av anpassad studiegång.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 290) framgår att arbetet med åtgärdsprogram ska utgå från elevens behov, elevens styrkor och svårigheter och en analys av vilka hinder och möjligheter som finns i elevens omgivning. Programmet ska omfatta elevens hela skolsituation. Åtgärderna ska vara av både kortsiktig och långsiktig karaktär. De ska relatera till målen i läroplanerna och uppställda kunskapskrav och vara möjliga att följa upp och utvärdera.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:40, s. 24) med kommentarer om arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram framgår att rektorn ansvarar för att det finns tydliga och fungerande rutiner på skolenheten för vad som gäller när till exempel lärare och övrig skolpersonal uppmärksammar att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Rektorn har ett ansvar för att se till att personalen känner till och följer de här rutinerna.

Elevens behov av särskilt stöd utreds inte alltid skyndsamt. Lärare uppger i intervju att anmälan om att en elev, trots extra anpassningar, befaras inte uppnå kunskapskraven har gjorts såväl enligt den nya rutinen som muntligen till den tidigare specialpedagogen utan att elevens behov utretts. Elevhälsan menar att det finns elever som inte har en fungerande skolgång på grund av bristerna i rutinerna kring särskilt stöd. Lärare och elevhälsan berättar också att elever ges extra anpassningar alternativt blir hänvisade till studiecoachen istället för att deras behov av särskilt stöd utreds. Rektorn och resultatenhetschefen uppger att det har tagits fram en rutin som ska säkerställa att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, eftersom skolan kan bli bättre på det. Enligt resultatenhetschefen har rutinen dock inte hunnit implementeras i verksamheten. Det framgår också av intervjuer med elevhälsan att det beslutas om reducerat program för elever utan att elevernas eventuella behov av särskilt stöd först utretts eller något åtgärdsprogram har upprättats. Enligt elevhälsan finns det också exempel på elever som börjat om en årskurs två gånger utan att ha utretts för eller fått särskilt stöd.

Alla elever i behov av särskilt stöd ges inte sådant stöd och det finns brister i utformningen av åtgärdsprogram. Enligt elevhälsan och lärarna finns det flera elever som trots att utredning konstaterat att de är i behov av särskilt stöd ännu inte fått något sådant stöd. Av de till Skolinspektionen inskickade åtgärdsprogrammen framgår det inte tydligt att vårdnadshavare och elev har rätt att överklaga beslut om åtgärdsprogram. Det finns också åtgärdsprogram som saknar underskrift av rektorn samt åtgärdsprogram som tagits fram och skrivits under av specialläraren på skolan trots att någon delegation om att upprätta åtgärdsprogram inte finns enligt elevhälsan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten på Nicolaiskolan inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Nyköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsans insatser ska komplettera den pedagogiska kompetensen och undanröja hinder för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Även om vissa förebyggande och hälsofrämjande insatser har genomförts, arbetar elevhälsan främst åtgärdande med enskilda elevärenden. Elevhälsans kompetenser ges inte heller tillräckliga förutsättningar att arbeta tillsammans och skolpsykologen har inte överhuvudtaget varit delaktig i något förebyggande eller hälsofrämjande arbete. Bristerna i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete kan innebära att elevernas utveckling mot målen försvåras.

Av skollagen framgår att för elever i gymnasieskolan ska det finnas elevhälsa och att elevhälsan främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) framgår att arbete med elevhälsa förutsätter att det finns kompetens att tillgå för

detta arbete. Det framgår vidare (s. 277) att elevhälsans fokus inte ska vara hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv.

Elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsan, rektorn och verksamhetschefen uppger att under läsåret 2017/2018 har elevhälsan främst arbetat med att bygga upp verksamheten samt hantera enskilda elevärenden. Vissa riktade insatser har genomförts och en tydligare struktur för elevhälsans fortsatta arbete har arbetats fram men ännu inte hunnit verkställas eller utvärderas. Elevhälsans personal uppger att den tid de har till förfogande upptas av individärenden. Av lärarintervjuerna framgår att elevhälsan främst arbetat åtgärdande i enskilda elevärenden, men att t.ex. en temadag om alkohol och droger genomförts i år 1. Personalen i elevhälsan uppger att de saknar ett tydligt direktiv för sitt arbete, och att de inte ges möjlighet att arbeta tillsammans, delvis på grund av att de inte finns på skolan samtidigt. Vidare berättar de att skolpsykolog endast används vid behov i individärenden och därför inte har medverkat alls i något förebyggande eller hälsofrämjande arbete.

Skolbibliotek används inte som en resurs i undervisningen

Skolinspektionen bedömer att skolbiblioteket på skolan inte används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Det bibliotek som finns på skolan används inte i undervisningen. Rektorn är medveten om att det finns problem med skolbiblioteket men har inte följt upp hur biblioteket används. Bristen medför att eleverna saknar en viktig resurs för att stimulera deras intresse för läsning och litteratur och för att stödja dem i deras lärande och kunskapsutveckling.

Av skollagen framgår att eleverna i gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 284) framgår att tillgången till skolbibliotek spelar en viktig roll för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur samt tillgodose deras behov av material för utbildningen.

Av läroplanen för gymnasieskolan, avsnitt 2.6, framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att se till att eleverna, för att kunna söka och utveckla kunskaper, får tillgång till bl.a. bibliotek.

Skolans bibliotek används inte i undervisningen. Såväl elever som lärare uppger i intervjuer att det saknas relevant litteratur och magasin för de olika programmens inriktningar. Av intervjuerna framkommer vidare att biblioteket inte används till annat än som grupprum. Lärarna uppger också att den struktur kring biblioteket som tidigare fanns på Tessinskolan nu saknas. Även av intervju med rektorn och resultatenhetschefen framgår att det stöd som tidigare fanns på Tessinskolan ännu inte börjat fungera på Nicolaiskolan och att biblioteket saknar material kopplat till de specifika programmen på skolan. Av intervjun med rektorn och resultatenhetschefen framgår också att de inte följer upp hur biblioteksfunktionen används.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten på Nicolaiskolan inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Nyköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Skolan bedriver inte ett kvalitetsarbete där uppföljning, analys och utvecklingsåtgärder genomförs och hänger samman på ett systematiskt sätt. Bristerna i kvalitetsarbetet medför att rektorn inte har ett tillräckligt underlag för att kunna vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att samtliga elever ges förutsättningar att nå de kunskapskrav som minst ska nås och i övrigt nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Av skollagen framgår att en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras på skolenhetsnivå. Rektorn ansvarar för att ett sådant kvalitetsarbete genomförs. Vidare framgår av skollagen att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra författningar (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 304) betonas syftet med allt kvalitetsarbete är att det ska leda till förbättringar. Det är därför ytterst angeläget att kunskapen om eventuella brister i en verksamhet verkligen följs av åtgärder för förändring och förbättring.

Av läroplanen för gymnasieskolan, avsnitt 2.6, framgår att rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98 s. 11 och 21) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete framgår att ett systematiskt kvalitetsarbete innebär att skolenheten systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla verksamheten. Vidare framgår att det av dokumentationen behöver framgå hur förutsättningar och arbetsprocesser påverkat resultaten.

Det saknas ett systematiskt kvalitetsarbete på skolan. Av intervjuer med rektorn samt resultatenhetschefen framkommer att kunskapsresultat följs upp i juni i form av betygsstatistik. Resultatenhetschefen har även skickat sammanställning utifrån kommunens lokala mål men menar att det i övrigt inte görs några dokumenterade sammanställningar eller analyser av skolans arbete. Resultatenhetschefen säger att det inte finns någon systematik i kvalitetsarbetet på skolan, utan det är i dagsläget i det vardagliga arbetet som kvaliteten i verksamheten säkerställs. Rektorn och resultatenhetschefen beskriver att en ny rutin kring kvalitetsarbetet håller på att implementeras eftersom det enligt rektorn har konstaterats brister inom detta i hela

kommunen. Även av lärarintervjuer framkommer att de tycker att det är tack vare engagerad personal samt spontana möten i vardagen som kvaliteten säkerställs snarare än av rutiner och formella strukturer.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten på Nicolaiskolan inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Nyköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Nyköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom: *Undervisning och lärande, Bedömning och betygssättning och Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling*

På Skolinspektionens vägnar

X Carin Holtz

Carin Holtz
Enhetschef/Beslutsfattare
Signerat av: Carin Holtz

X Daniel Nilsson

Daniel Nilsson
Utredare/Föredragande
Signerat av: Daniel Nilsson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Nyköpings gymnasium Tessin

Fakta om Nicolaiskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Nyköpings kommun under vintern. Nicolaiskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 24 januari 2018 och den 26 januari 2018.

Vid Nicolaiskolans gymnasium erbjuds ekonomiprogrammet, handels- och administrationsprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet.

Programmen flyttade till Nicolaiskolan vid höstterminens start 2017. Enheten har en resultatenhetschef och för tillfället för Skolinspektionens besök en tillförordnad rektor för hela gymnasieskolan i Nyköpings kommun.

På skolan finns 245 elever och 36 lärare (enligt insänd information).

Måluppfyllelse

Av nationell statistik över genomströmningen och betygen läsåret 2016/17 framgår att andelen elever som tagit gymnasieexamen inom den förväntade studietiden, det vill säga tre år, på ekonomiprogrammet är 92,9 procent. I jämförelse med riket hade ekonomiprogrammet en högre andel elever som tog examen inom tre år. Statistik för elever på handels- och administrationsprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet saknas.

Den genomsnittliga betygspoängen för avgångselever var högst på skolenhetens ekonomiprogram med värdet 13,8. Motsvarande värde för handels- och administrationsprogrammet var 13,4. Värdet för handels- och administrationsprogrammet motsvarande det genomsnittliga värdet i riket och för ekonomiprogrammet var det genomsnittliga värdet lägre än det genomsnittliga värdet i riket.

För vård- och omsorgsprogrammet redovisas inte statistik på skolenhetsnivå på grund av för få avgångselever läsåret 2016/17.